מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לבחון הבנה של מושגי יסוד כמו גלובליזציה, מעבר דמוגרפי והגירה
- לתרגל זיהוי טענות נכונות ולא נכונות בנושאי אוכלוסייה ועיור
- לחזק את היכולת לנמק ולהסביר תהליכים גיאוגרפיים וחברתיים

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – בדרך כלל התמותה יורדת קודם, והילודה יורדת בשלב מאוחר יותר
- 2. נכון – עליית מחירי הדיור בשכונה משתפרת עלולה להרחיק תושבים ותיקים
- 3. לא נכון – זהו מושג מטאפורי לתיאור עולם מקושר, לא מקום פיזי
- 4. נכון – המדד בוחן שלושה מרכיבים: הכנסה, חינוך ותוחלת חיים
- 5. נכון – גלובליזציה משנה הרגלי צריכה, שפה ותרבות ברחבי העולם

חלק ב׳ – שאלות רב-ברירה

- 1. ב – שינוי לאורך זמן בשיעורי הילודה והתמותה
- 2. ב – שיפור שכונה שעלול לדחוק תושבים ותיקים
- 3. ג – הכנסה, חינוך ותוחלת חיים

חלק ג׳ – השלמת משפטים

- 1. גלובליזציה
- 2. ג׳נטריפיקציה
- 3. פליט

חלק ד׳ – התאמה

- 1 – ב (שינוי בשיעורי ילודה ותמותה לאורך זמן)
- 2 – ד (שיפור שכונה הדוחק תושבים ותיקים)
- 3 – א (קישור כלכלי ותרבותי בין מדינות)
- 4 – ג (הבדלים ברמת החיים בין אזורים)

חלק ה׳ – שאלות פתוחות

- 1. הביטוי מתאר עולם מקושר בזכות טכנולוגיה ותקשורת, לא כפר פיזי אחד

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שינוי לאורך זמן בשיעורי הילודה והתמותה
- פליט בורח מסכנה, מהגר עבודה עובר מרצון לעבודה
- הבדל ברמת חיים בין אזורים או מדינות

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על המשמעות של 'כפר עולמי' לפני תחילת התרגול
- מומלץ לחזק את ההבחנה בין פליט למהגר עבודה בעזרת דוגמאות מהחדשות
- לתלמידים מתקשים אפשר לוותר על הפריטים המסומנים כקשים יותר

דף תרגול: הכפר העולמי – גיאוגרפיה של עולם משתנה

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל מושגי מפתח מתחום הגיאוגרפיה האנושית: מעבר דמוגרפי, גלובליזציה, הגירה, עיור ואי שוויון מרחבי. התרגול מבוסס על משפטי נכון/לא נכון שנלמדו ביחידות השונות.

בנק מילים: ג׳נטריפיקציה | פליט | גלובליזציה

1 חלק א׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	במעבר הדמוגרפי הילודה יורדת לפני התמותה	☐	☐
2	ג׳נטריפיקציה עלולה לדחוק תושבים ותיקים מהשכונה	☐	☐
3	הכפר העולמי הוא כפר אמיתי שבו גרים כל בני האדם	☐	☐
4	מדד הפיתוח האנושי משלב גם חינוך ותוחלת חיים, לא רק הכנסה	☐	☐
5	גלובליזציה משפיעה גם על התרבות והשפה, לא רק על הכלכלה	☐	☐

2 חלק ב׳ – שאלות רב-ברירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו מעבר דמוגרפי?

(א) שינוי במבנה הממשלה (ב) שינוי לאורך זמן בשיעורי הילודה והתמותה

(ג) מעבר אנשים בין ערים

2. מהי ג׳נטריפיקציה?

(א) בניית כביש חדש (ב) שיפור שכונה שעלול לדחוק תושבים ותיקים

(ג) ירידה באוכלוסיית עיר

3. מה בודק מדד הפיתוח האנושי?

(א) רק הכנסה (ב) רק חינוך (ג) הכנסה, חינוך ותוחלת חיים

3 חלק ג׳ – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. תהליך שבו העולם הופך למקושר יותר בכלכלה ובתרבות נקרא _____

2. שיפור שכונה שעלול לדחוק תושבים ותיקים נקרא _____

3. אדם שנאלץ לברוח ממדינתו בשל סכנה נקרא _____

4 חלק ד׳ – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מעבר דמוגרפי	___	**א.** קישור כלכלי ותרבותי בין מדינות
2. ג׳נטריפיקציה	___	**ב.** שינוי בשיעורי ילודה ותמותה לאורך זמן
3. גלובליזציה	___	**ג.** הבדלים ברמת החיים בין אזורים
4. אי שוויון מרחבי	___	**ד.** שיפור שכונה הדוחק תושבים ותיקים

5 חלק ה׳ – שאלות פתוחות

ענו בקצרה.

1. הסבירו מדוע הביטוי 'כפר עולמי' הוא מטאפורה ולא תיאור של מקום אמיתי

כרטיס יציאה

מהו מעבר דמוגרפי?

מהו ההבדל בין פליט למהגר עבודה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀